

Колумна Валентина Инцка: Динамичан и ефикасан ОНР

Пише: Валентин Инцко

У протеклих неколико година, међународна заједница се одупирала захтјевима јавности да се умијеша у спорове и ријеша проблеме које босанскохерцеговачки политичари не рјешавају сами усвајањем и спровођењем пријекто потребних реформи, укључујући и оне које су неопходне за чланство у ЕУ.

Отпор према обављању посла у име изабраних званичника ове земље био је тежак, али неопходан избор.

ОНР више не интервенише у свакодневну политику – али дјелује конструктивно и отворено како би помогао политичким лидерима у БиХ да ријеше несугласице и помогну грађанима БиХ да остваре своје тежње.

Умјесто да се искористи прилика и направе помаци у вези са питањима која се односе на приступ ове земље у Европску унију, или другим питањима која су битна за грађане, протеклих пет година је показало да се политичари радије упуштају у беспредметне расправе око имплементације Дејтонског мировног споразума.

Као резултат тога, животни стандард грађана и даље опада. Изгубљено је на хиљаде радних мјеста и десетине милиона евра у помоћи и инвестицијама.

Политичка неслагања о најосновнијим питањима једне државе, која трају већ пет година без икаквих назнака рјешења, јасно показују да мандат високог представника остаје од суштинског значаја за Босну и Херцеговину како би ова земља могла осигурати потпуни опоравак.

Раздвајање ОНР-а и Канцеларије специјалног представника ЕУ – које ће бити формално окончано 1. септембра – за циљ има повећање ефикасности партнерства које постоји између међународне заједнице, те грађана и лидера ове земље.

Овај потез ће ојачати капацитет ЕУ да појача своје активности у Босни и Херцеговини. У исто вријеме ће омогућити високом представнику да се усредреди на своје основне задатке, а посебно да осигура да се у потпуности поштује Споразум о имплементацији цивилних аспеката Мировног споразума. Међутим, раздвајање ОНР-а и ЕУСР-а такође значи да ће координација њихове подршке за Босну и Херцеговину бити тјешња него икада раније. Обје институције имају заједнички циљ да се Босна и Херцеговина учини функционалном државом и да се осигура мир за њене грађане.

Улога ОНР-а је да очува окружење у којем се поштују цивилни аспекти Мировног споразума, окружење у којем политичари БиХ могу радити посао за који су изабрани. Без обзира са које стране долазили изазови, грађани могу бити увјерени да високи представник, за сада, остаје на својој функцији у циљу рјешавања тих изазова.

Босна и Херцеговина није протекторат већ суверена држава у којој је, због јасних историјских разлога, предвиђено постојање међународног званичника са чврстим мандатом за рјешавање разлика и суштинских државних питања, те осигурање поштовања Споразума о имплементацији цивилних аспеката Мировног споразума. Све док не престане оспоравање Дејтонског мировног споразума и основних структура државе, високи представник ће имати ову улогу.

Сада улазимо у период који ће бити пун изазова. Неопходно је позабавити се основним узроцима политичког неуспјеха и пронаћи рјешење. Вријеме је да странке почну гледати напријед а не уназад, да се покрене политички дијалог који ће донијети здраве компромисе и, што је најважније, конкретне резултате у интересу грађана ове земље. ОНР ће зато дјеловати на динамичан и ефикасан начин, како би његовао окружење у којем је могуће водити и успјешно окончати тешке политичке разговоре.

ОНР неће ријешити проблеме Босне и Херцеговине тако што ће радити посао домаћих политичара – на овај

или онај начин, политички лидери ће то морати урадити сами. Њихова обавеза неће нестати, и са сваким новим даном, та обавеза ће постајати све већи терет.

Како се институције у држави враћају на посао након годишњих одмора, политички лидери имају прилику да се врате политичком процесу који у потпуости поштује Дејтонски мировни споразум, односно процесу заснованом на стварном дијалогу и компромису који резултирају реформама и који земљу воде напријед.

То је процес који и високи представник и ЕУ желе подржати. То је оно што очекујемо од политичких лидера.

Валентин Инцко је високи представник међународне заједнице за Босну и Херцеговину.